

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, dnia 18 kwietnia 2017 r.

PS-II.431.1.2.2017

Pan Artur Romanowski
Dyrektor Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Korszach
ul. Adama Mickiewicza 13
11-430 Korsze

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2011 r. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Korszach,

- REGON: 004449866,

- NIP: 742-10-13-653,

mieszczącym się w Korszach, ul. Adama Mickiewicza 13, 11-430 Korsze.

(akta kontroli str. 14-15)

W okresie objętym kontrolą oraz w trakcie jej prowadzenia wykonywanie zadań nadzorował pan Artur Romanowski – Dyrektor MOPS w Korszach zatrudniony na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony.

(akta kontroli str. 16-18)

Kontrolę prowadzono w obecności kierownika kontrolowanej jednostki, przy udziale pracowników merytorycznych Działu Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego MOPS w Korszach.

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

-Aneta Łapińska – inspektor wojewódzki w Oddziale Zabezpieczenia Społecznego z zamiejscowymi stanowiskami pracy w delegaturze w Elblągu i Ełku w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – legitymacja służbowa nr 82/2009 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, pełniąca funkcję przewodniczącego zespołu, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.125.2017 z dnia 28 lutego 2016 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko – Mazurskiego, która w dniu 28 lutego 2017 r., złożyła oświadczenie o braku istnienia przesłanek uzasadniających wyłączenie od udziału w przedmiotowej kontroli.

- Ewelina Rakiej-Chomicka – inspektor wojewódzki w Oddziale Zabezpieczenia Społecznego z zamiejscowymi stanowiskami pracy w delegaturze w Elblągu i Elku w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – legitymacja służbowa nr 47/2014 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.124.2017 z dnia 28 lutego 2017 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko – Mazurskiego, która w dniu 28 lutego 2017 r. złożyła oświadczenie o braku istnienia przesłanek uzasadniających wyłączenie od udziału w przedmiotowej kontroli.

(akta kontroli str. 1-13)

Termin kontroli: 6 – 10 marca 2017 r.

Kontrolę odnotowano w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją 2/2017.

W kontrolowanym okresie nie było kontroli prowadzonych przez inne organy w powyższym zakresie.

Zakres kontroli:

- *przedmiot kontroli:*

ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci

- *okres objęty kontrolą:*

od 1 kwietnia 2016 r. do dnia kontroli

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3, art.2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oraz art 28 ust.1pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. z 2015, poz. 525 ze zm.) w związku z art. 29 ust. 1 oraz art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz.U. z 2016 r., poz. 195 ze zm.).

Na podstawie ustaleń kontroli (*akta kontroli str. 1-90*) działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Korszach w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie.

I. Organizacyjne i techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gmina Korsze jest gminą miejsko-wiejską, którą stanowi około 10 166 ludności, w tym na terenie miasta zamieszkuje 4 427 mieszkańców, a na terenie gminy 5 739 (dane pozyskane z ewidencji ludności Urzędu Miasta Korsze). W kontrolowanym okresie tj. od 1 kwietnia 2016 r. do dnia kontroli osób uprawnionych do świadczeń wychowawczych było 1 270.

(akta kontroli str. 19)

Z pisemnej informacji kierownika jednostki wynika, że wydatki w 2016 r.:

- na wdrożenie ustawy wyniosły – 26.404,00 zł,
- na obsługę świadczeń wychowawczych wyniosły – 79.878,70 zł,
- środki własne Gminy wyniosły – 0,00 zł.

(akta kontroli str. 20)

Organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci jest Burmistrz Korsz. Prowadzone czynności kontrolne wykazały, że zgodnie z art. 10, ust. 2 wspomnianej ustawy zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Korszach w oparciu o upoważnienia wydane w drodze następujących aktów:

- Zarządzenia Nr OG.120.4.2016 Burmistrza Korsz z dnia 1 marca 2016 r.,
- Zarządzenia Nr OG.120.6.2016 Burmistrza Korsz z dnia 1 marca 2016 r.,
- Zarządzenia Nr OG.120.7.2016 Burmistrza Korsz z dnia 1 marca 2016 r.,
- Zarządzenia Nr OG.120.8.2016 Burmistrza Korsz z dnia 1 marca 2016 r.,

(akta kontroli str. 21-24)

Swoją działalność MOPS wykonuje na podstawie Statutu, przyjętego w drodze Uchwały Nr XX/127/2012 Rady Miejskiej w Korszach z dnia 29 marca 2012 r. zmienionego Uchwałą Nr XVIII/105/2016 z dnia 26 lutego 2016 r.

W ww. zmianie do Statutu w § 1 ust. 2 - 4 wskazano wykonywane przez MOPS zadanie zlecone przez administrację rządową w zakresie realizacji świadczeń wychowawczych.

(akta kontroli str. 25-32)

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania Ośrodka określa Regulamin Organizacyjny jednostki przyjęty Zarządzeniem Nr 9/2016 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy społecznej w Korszach z dnia 1 kwietnia 2016 r. zmienionego Zarządzeniem Nr 39/16 z dnia 15 grudnia 2016 r.

(akta kontroli str. 33-46)

W okresie objętym kontrolą przedmiotowe zadania realizowało trzech pracowników merytorycznych (2 inspektorów i 1 podinspektor) Działu Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego MOPS w Korszach zatrudnionych na umowę o pracę na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy.

Zapis dotyczący kontrolowanego zadania o treści: „Prowadzenie postępowań, kompletowanie i prowadzenie dokumentacji wymaganej przy przyznawaniu świadczenia wychowawczego” ujęto w pkt 1 każdego zakresu czynności, które ww. pracownicy przyjęli do wiadomości i wykonywania dnia 1 kwietnia 2016 r. poprzez złożenie podpisu.

(akta kontroli str. 47-50)

Na podstawie informacji na temat wynagrodzeń osób wykonujących kontrolowane zadania, przedstawionych przez Kierownika MOPS w Korszach ustalono, że wynagrodzenia dwóch pracowników sfinansowano w 100% z dotacji przekazanej przez Wojewodę Warmińsko – Mazurskiego a płaca jednego pracownika została pokryta w 68% z dotacji celowej Wojewody i w 32 % ze środków własnych Gminy.

(akta kontroli str. 51)

W okresie objętym kontrolą wszyscy pracownicy realizujący zadania, wynikające z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci uczestniczyli w szkoleniach mających wpływ na podwyższenie stanu wiedzy i umiejętności niezbędnych do wykonywania zadań

powierzonych na zajmowanym stanowisku.
(akta kontroli str. 52-58)

W trakcie kontroli ustalono, że Ośrodek jest organizacyjnie przygotowany do realizacji zadań objętych kontrolą. Zgodnie z informacją Dyrektora jednostki cyt. "Administratorem budynku, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej położonego w Korszach przy ul. Mickiewicza 13 jest Gmina Korsze". Kontrolowana jednostka zajmuje niskie piętro budynku. Pokój Działu Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego, który zajmuje się m.in. świadczeniami wychowawczymi zlokalizowany jest poniżej parteru. Z holu głównego Ośrodka do ww. pokoju prowadzi pięć stopni, które nie są przystosowane dla osób niepełnosprawnych. W związku z powyższym osoby niepełnosprawne przyjmowane są w pokoju pracowników socjalnych lub w sekretariacie MOPS. Powyższy schemat organizacyjny nie powoduje zakłóceń w wykonywaniu zadań z zakresu pomocy społecznej, a także nie niesie zagrożenia naruszenia norm zatrudnienia pracowników socjalnych, określonych w przepisach o pomocy społecznej.

W pokoju świadczeń wychowawczych znajdują się trzy stanowiska do obsługi klientów, każde wyposażone w niezbędny sprzęt biurowy tj. trzy komputery, drukarkę, niszczarkę, telefon oraz drukarkę etykiet adresowych.

W pomieszczeniu zajmowanym przez pracowników merytorycznych znajdują się zamykane szafy, w których przechowywane są akta spraw klientów. Zgromadzona dokumentacja ułożona jest w kolejności alfabetycznej, w oddzielnych teczkach osobowych, które zawierają dokumentację wszystkich pobieranych przez daną osobę form świadczeń.

(akta kontroli str. 19, str. 59)

Wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego składane są w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Korszach osobiście, za pośrednictwem Poczty Polskiej oraz drogą elektroniczną.

Wnioski złożone osobiście są opatrzone datą wpływu i rejestrowane w dzienniku korespondencji Działu Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego. Pisma wychodzące z ww. Działu są odpowiednio oznaczane i przekazywane do sekretariatu Ośrodka, w celu wpisania do książki nadawczej i przesłania drogą pocztową do nadawcy.

Dokumentacja wpływająca za pośrednictwem Poczty Polskiej rejestrowana jest w dzienniku korespondencji MOPS w Korszach, a następnie dekretowana przez Dyrektora jednostki do odpowiednich pracowników poszczególnych działów. Pracownicy Działu Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego dokonują na bieżąco weryfikacji wniosków o prawo do świadczenia wychowawczego wraz z załącznikami, a następnie wydają projekty decyzji administracyjnych, które są przedkładane do podpisu osobie uprawnionej.

W okresie objętym kontrolą najmniej wniosków wpłynęło do Ośrodka drogą elektroniczną (45 wniosków, co stanowi 5,35% wszystkich złożonych wniosków). Wnioski elektroniczne podobnie jak wnioski w wersji papierowej rejestrowane są w dzienniku korespondencji ww. Działu.

W pisemnej informacji, dotyczącej prowadzonych przez pracowników ewidencji i rejestrów, Dyrektor MOPS wyjaśniał, że głównym rejestrem wniosków na stanowiskach pracowników merytorycznych jest rejestr elektroniczny – Sygnity. Ponadto pomocniczo prowadzony jest przez pracowników podręczny rejestr w formie papierowej.

(akta kontroli str. 60, str. 61)

W trakcie kontroli Dyrektor Ośrodka informował cyt. „ Klienci, którzy złożyli wnioski o ustalenie prawa do świadczeń wychowawczych, byli proszeni o zgłaszanie się (w miarę możliwości) celem odbioru decyzji dotyczących wnioskowanych świadczeń. Decyzje nieodebrane były przesyłane pocztą za potwierdzeniem odbioru”.

(akta kontroli str. 62)

W związku z pisemną informacją, otrzymaną w czasie kontroli oraz zgodnie z zapisami w Rozdziale I Regulaminu Organizacyjnego „Postanowienia ogólne” wynika, że mieszkańcy Gminy przyjmowani są, w tym także w sprawie skarg i wniosków, w godzinach pracy kontrolowanej jednostki tj. w poniedziałki od godziny 8⁰⁰ do godziny 16⁰⁰, a od wtorku do piątku od godziny 7⁰⁰ do godziny 15⁰⁰.

(akta kontroli str. 63)

Dyrektor MOPS w Korszach pisemnie oświadczył, że w okresie objętym kontrolą wpłynęła jedna skarga dotycząca kontrolowanych zagadnień. Zainteresowana zarzucała Ośrodkowi niepoinformowanie o przysługujących jej prawach. Po przeprowadzonym postępowaniu wyjaśniającym kierownik kontrolowanej jednostki uznał skargę za niezasadną.

(akta kontroli str. 64-68)

Z przedstawionej zespołowi kontrolnemu dokumentacji wynika, że MOPS w Korszach podpisał umowę licencyjną z Sygnity SA z siedzibą w Warszawie na korzystanie z oprogramowania do obsługi świadczeń wychowawczych. Tym samym w kontrolowanym okresie w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Korszach obowiązywała aktualna wersja oprogramowania użytkowego, zgodnego z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego.

(akta kontroli str. 70-72)

Kontrolowana jednostka realizując zadania w zakresie świadczenia wychowawczego, zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz.U. z 2016 r., poz. 195 ze zm.) może przetwarzać, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań, dane osobowe osoby ubiegającej się o świadczenie oraz członków jej rodziny.

W związku z powyższym MOPS w Korszach przedstawił m.in. zaświadczenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia 18 kwietnia 2016 r. o zarejestrowaniu zbioru danych osobowych o nazwie: „Świadczenie Wychowawcze”.

(akta kontroli str. 73-76)

II. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych

II.1 Ustalenia ogólne

Zespół kontrolujący określił, że kontroli poddanych będzie 35 postępowań administracyjnych związanych z realizacją kontrolowanych zadań. Ilość postępowań przewidzianych do kontroli ustalono w takiej wysokości, aby ustalone mierniki były reprezentatywne dla próby badawczej. Założono, że kontroli poddanych zostanie:

- 25 spraw związanych z przyznaniem świadczenia wychowawczego w tym:
 - 10 (40 %) spraw, w których przyznano świadczenie na pierwsze dziecko – w rozumieniu ustawy,
 - 11 postępowań administracyjnych w zakresie świadczenia wychowawczego na drugie i kolejne dziecko w rodzinie,

- 3 sprawy, w których w składzie rodziny jest tylko jeden rodzic,
- 1 sprawa, w której dokonano zmiany formy wypłaty świadczenia z pieniężnej na rzeczową lub na opłacenie usług (art.9).
- 4 sprawy związane z wydaniem decyzji odmownych na cały okres świadczeniowy lub przyznanych na niecały okres świadczeniowy np. z powodu ukończenia 18 r.ż., sprawowania opieki naprzemiennej,
- 4 sprawy związane z postępowaniem w związku z wystąpieniem zmian, mających wpływ na prawo do świadczeń, w szczególności związanych ze zmianą sytuacji dochodowej rodziny lub składu rodziny w rozumieniu ustawy,
- 2 sprawy związane z postępowaniem administracyjnym w sprawie nienależnie pobranych świadczeń i ich zwrotu lub umorzenia należności powstałych z tego tytułu (art. 25).

Powyższe sprawy dotyczą postępowań administracyjnych zakończonych do dnia rozpoczęcia kontroli. W sytuacji wszczęcia i zakończenia w okresie objętym kontrolą przez jednostkę kontrolowaną mniejszej ilości spraw z poszczególnych zakresów, które wymieniono powyżej, ilość spraw poddanych kontroli zostanie uzupełniona z pozostałych (wyżej wymienionych) zakresów

do liczby ogólnej 35 spraw.

Ponadto uznano, że losowy dobór próby badawczej dokonany zostanie spośród wszystkich postępowań administracyjnych prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Korszach w okresie objętym kontrolą z zakresu świadczeń wychowawczych.

II.2 Ustalenia z podjętych działań kontrolnych

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Korszach:

a) przyjął 841 wniosków związanych z ustalaniem uprawnień do świadczenia wychowawczego, w tym dotyczących:

- świadczeń wychowawczych na pierwsze dziecko - **628 wniosków**
- świadczeń wychowawczych na drugie i kolejne dziecko - **213 wniosków**

b) wydał 882 decyzje administracyjne w sprawach dotyczących świadczenia wychowawczego, w tym odmowne - **22**

c) pozostawił bez rozpatrzenia - **7**

Powodem pozostawienia wniosków bez rozpatrzenia było niedostarczenie dokumentów lub niepoprawienie wniosku w wyznaczonym terminie.

Łącznie, w bloku tematycznym, dotyczącym prowadzonych postępowań administracyjnych w zakresie przyznania lub odmowy przyznania kontrolowanych świadczeń **analizie poddano 35 spraw**, w których wydano **48 decyzji**.

Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań administracyjnych. Kontroli podano:

- **24 sprawy związanych z przyznaniem świadczenia wychowawczego w tym:**

- 10 spraw, w których przyznano świadczenie na pierwsze dziecko (w rozumieniu ustawy).

W dziesięciu skontrolowanych przypadkach pięć spraw dotyczyło przyznania świadczenia wychowawczego rodzinie z jednym dzieckiem oraz pięć spraw obejmowało rodziny, którym przyznano świadczenie na pierwsze i kolejne dziecko. W każdym badanym przypadku kryterium dochodowe rodzin nie przekraczało 800 zł. na osobę. Jeden wniosek został złożony elektronicznie a pozostałe dziewięć wniosków wraz z wymaganymi załącznikami wpłynęło do Ośrodka w wersji papierowej.

- 11 spraw w zakresie świadczenia wychowawczego na drugie i kolejne dziecko w rodzinie.

W trzech przypadkach zespół kontrolny odnotował postępowanie wszczęte na wniosek, który wpłynął drogą elektroniczną. Pozostałe wnioski zostały dostarczone wraz z wymaganymi załącznikami w wersji papierowej. Wśród badanych spraw poddano kontroli rodziny z różną liczbą potomstwa.

- 3 sprawy, w których w składzie rodziny jest tylko jeden rodzic.

Wnioskodawcami były osoby reprezentujące różne rodzaje stanu cywilnego, w tym 2 osoby stanu wolnego oraz wdowa, przy czym w każdym przypadku kryterium dochodowe rodzin nie przekraczało 800 zł na osobę.

- **4 sprawy związane z wydaniem decyzji odmownych na cały okres świadczeniowy.**

Powodem wydania decyzji odmownych w czterech analizowanych przypadkach było przekroczenie kryterium dochodowego rodzin ubiegających się o prawo do świadczenia wychowawczego.

- **5 spraw związanych z postępowaniem w związku z wystąpieniem zmian w rodzinie, mających wpływ na prawo do świadczeń.**

W czterech przypadkach przyczyną zmiany decyzji było wszczęcie postępowania w związku ze zmianami sytuacji dochodowej rodziny. W jednym przypadku pierwsze dziecko ukończyło 18 rok życia co spowodowało utratę uprawnień do świadczenia na drugie dziecko.

- **1 sprawa, w której dokonano zmiany formy wypłaty świadczenia z pieniężnej na rzeczową lub na opłacenie usług.**

W skontrolowanym okresie odnotowano jedno postępowanie zmiany sposobu wypłaty świadczenia wychowawczego z formy gotówkowej na rzeczową. Postępowanie przeprowadzone przez MOPS

w Korszach dowiodło marnotrawienia przez stronę otrzymywanych środków finansowych. W związku z powyższym Dyrektor podjął decyzję o zamianie wypłacanych świadczeń m.in. na opłacanie obiadów, zakup węgla i inne.

- **1 sprawa związana z postępowaniem administracyjnym w sprawie nienależnie pobranego świadczenia i jego zwrotu lub umorzenia należności powstałej z tego tytułu (art. 25).**

Zespół kontrolny ustalił, że powodem nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego na pierwsze i jedyne dziecko było jego przyznanie na podstawie fałszywego, świadomego wprowadzenia w błąd pracowników MOPS w Korszach przez osobę pobierającą to świadczenie. (akta kontroli str. 77-88)

Zgodnie z pisemną informacją kierownika kontrolowanej jednostki cyt. „W kontrolowanym okresie Dział Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego w Korszach nie posiada orzeczenie sądu dziecka/dzieci znajdującego się pod opieką naprzemienną obydwójga rodziców rozwiedzionych, żyjących w separacji lub żyjących w rozłączeniu”.

(akta kontroli str. 89)

W kontrolowanym okresie tj. od 1 kwietnia 2016 do 6 marca 2017 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Korszach wypłacił świadczenia wychowawcze w ogólnej kwocie 6 332 358 zł, z tego:

- przelewem na konta bankowe klientów Ośrodka 5 450 934,90 zł, co stanowi 86,081% wszystkich wypłat,
- w kasie jednostki w formie gotówkowej 879 063,10 zł tj. 13,822% wypłat.
- w formie rzeczowej 2 360 zł, co stanowi 0,037% wszystkich wypłat.

(akta kontroli str. 90)

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

W związku z tym, iż nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w kontrolowanym zakresie, odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojęcki